

ادامه از صفحه اول

همکاری تاریخی چالش‌های جدید

حالا که فرصتی پیش آمده، نمی‌توانم از شهرت و محبوبیت تبسم ملی والیبال ایران در جام جهانی والیبال‌بال که در لهستان برگزارشده بود، بگذرم و همچنین براساس گزارش‌هایی که سفارت لهستان در ایران به دست ما رسانده، می‌دانم که تیم لهستان هم در ایران از احترام و محبوبیت خاصی برخوردار است. تاریخ مشترک کشورهای ما باید الهام‌بخش روابط کنونی ما و راهنمای ما به‌سوی آینده بهتر باشد و من با همین دورنما به سفرم به تهران می‌نگرم. از یک طرف می‌خواهم با دوستان و هم‌تایان ایرانی‌ام در مورد گسترش روابط سیاسی دو کشور در این دوره پرتنش و تشویش، به‌خصوص در مناطق خاورمیانه و اروپای شرقی و در مورد بازسازی کامل روابط ایران با جامعه بین‌الملل صحبت کنم. از طرفی دیگر، در این سفر من را معاون پارلمان لهستان؛ یژی وندرلیخ، معاون وزیر اقتصاد لهستان؛ آنجی دیخا و هیاتی از بازرگانان لهستانی همراهی می‌کنند. سفر گروهی ما به ایران نشان‌دهنده اهمیت همکاری‌های سیاسی و اقتصادی با کشور شماسست. عنوان مقاله‌ام اتفاقی نیست- آنچه ایران را به لهستان وصل می‌کند، تاریخ طولانی همکاری‌های نزدیک است. با این حال چالش‌های فراوانی پیش‌روی ماست؛ چالش‌های سیاسی، از قبیل وضعیت امنیتی در مجاورت ایران (افغانستان و عراق) و لهستان (اوکراین) و همچنین چالش‌های اقتصادی که از آن جمله می‌توان به افزایش سطح مبادلات اقتصادی بین دو کشور با در نظر گرفتن منافع متقابل و احترام به قوانین بین‌المللی اشاره کرد. امیدوارم سفر من به ایران به آشنایی بیشتر بازرگانان ایرانی و لهستانی کمک کند. من می‌خواهم شما را به کشودن بازاری‌های ایران به محصولات غذایی لهستان تشویق کنم. محصولاتی که کیفیت و قیمت آن، باعث افتخار ماست و همین خصوصیات باعث شده آنها را به تمام جهان صادر کنیم. حالا باید طعم این محصولات را ایران هم بچشد! می‌خواهم از دستاوردهای‌مان در بخش فناوری‌های سبز صحبت کنم و همچنین می‌خواهم پیشنهادات شرکت‌های حمل‌ونقل و ساختمانی‌مان را به طرفین ایرانی بدهم. مشتاقانه منتظر مباحث مربوط به بخش‌های مختلف صنعت لهستان و گسترش حضور آن در ایران هستم. از این طریق می‌خواهم بگویم از بیش از دو دهه گذشته تا به‌حال اقتصاد لهستان تا چه حد به‌صورت پویا توسعه یافته و در این دوره تقریبا رشد چهار برابری را تجربه کرده است. می‌خواهم یادآوری کنم ما چگونه توانستیم همکاری‌مان را با جهان گسترش دهیم و چطور تجارب‌مان را از دوران تحول اقتصادی با شما به اشتراک می‌گذاریم. در شرایط کنونی بین‌المللی، من می‌بینم که بخش‌های مختلف اقتصاد این دو کشور، می‌توانند همکاری فعالانه داشته باشند. ما در لهستان از تقاهم صورت‌گرفته در لوزان در ارتباط با برنامه هسته‌ای ایران که دوم آوریل ۲۰۱۵ اعلام شد، استقبال کردیم. امیدوارم این توافق مبنای بازسازی اعتماد متقابل باشد و اثر مثبتی در وضعیت خاورمیانه بگذارد که منجر به ایجاد فضای گفت‌وگو در منطقه و آنچه از همه مهم‌تر است، کاهش تنش‌ها و تهدید وقوع جنگ دیگری در منطقه شود. ناگفته نماند توافق لوزان اهمیت دیپلماسی را به‌عنوان مؤثرترین سازوکار در حل‌وفصل مسالمت‌آمیز اختلافات تأیید می‌کند. امیدوارم توافق جامع تا پایان ماه ژوئن ۲۰۱۵ اتفاق بیفتد و باعث احیای روابط دوجانبه و سودمند میان ایران و لهستان شود. من مشتاقانه به توسعه دوستی دو کشور و موفقیت در مقابله با چالش‌های متعدد امیدوارم.

خبر

توضیحات دین‌پرست درباره سخنان وزیر کشور در مجلس

● **ایرنا:** بایک دین‌پرست، رئیس مرکز اطلاع‌رسانی وزارت کشور، گفت: ذکر نام مددجویان کمیته امداد در سخنرانی وزیر کشور در مجلس، بیان مصادیق تبیین و تشریح ترفندها و شیوه‌های پیچیده و نوین مرتبط با روند تحصیل پول‌های کثیف و تحقق جرم ثانویه پول‌شویی بود که موجب بروز برخی سوءتقاهم و برداشت‌ها شده است. او افزود: مقصود رحمانی فضلی به‌هیچ‌وجه ناظر بر هرگونه ارتباط بین این نهاد انقلابی، مدیران و کارکنان تلاشگر این دستگاه با پرونده‌های قاچاق کالا نبوده است. او ادامه داد: نسبت سوئی درباره کمیته امداد امام (ره)، مسئولان، کارکنان و مددجویان نهاد خدمت‌گزار مطرح نشده است. دین‌پرست گفت: واقعیتی که وزیر کشور مطرح کرد، سوءاستفاده شبکه‌های سازمان‌یافته قاچاق از هویت افراد متفرقه و بعضا غیرمرتبط، کسانی که حتی در قید حیات نیستند و نوجوانان و جوانان زیر سن قانونی است، رحمانی فضلی، وزیر کشور، هفته گذشته در صحن علنی مجلس گفته بود: در حوزه کمیته امداد بیش از ۱۰۰ نفر ۱۵ میلیارد تومان واردات داشته‌اند که به اسم این افراد واردات انجام شده است. ۲۷ هزار خودرو و وارداتی گران‌قیمت وجود دارد که برای اینکه مالیات ندهند با اسم این افراد وارد کرده‌اند. پس از آن فاتح، رئیس کمیته امداد، اعلام کرد این کمیته حتی یک مورد هم به واردات خودرو اقدام نکرده است.

جناب نوروزی تحلیل شما از تحولات مطبوعاتی به‌ویژه در چند سال اخیر، درمورد بهبود شرایط مطبوعاتی ایران چیست؟

وقتی از واژه تحول استفاده می‌کنیم، گاهی در این واژه انتظار یک مفهوم جهش ناگهانی هم وجود دارد. به ذهن به این شکل متبادر می‌شود: یک اتفاق جهشی افتاده یا نیفتاده است. اگر تحول را به این معنا بگیریم، در یک دهه گذشته، تحول جهشی خاصی در فرایند نظام فعالیت مطبوعات و حقوق مطبوعات کشورمان نیفتاده، یعنی اگر نمودار یک دهه را ترسیم کنیم، در این نمودار یک حرکت تند با شیب زیاد و تند رو به بالا یا پایین وجود ندارد، اما نکته مهم این است که اگر تحول را الزاما جهش تلقی نکنیم بلکه تگاهی فرایندی داشته باشیم، در یک دهه گذشته نظام فعالیت مطبوعات و حقوق و آزادی مطبوعات در ایران به شکلی ملایم و آرام و تدریجی در حال پیشرفت بوده، اگرچه فرازوفرودهای محدودی وجود داشته؛ ولی درکل روند فعالیت مطبوعات و حقوق و آزادی مطبوعات در ایران را مثبت ارزیابی می‌کنم و معتقدم فعالیت مطبوعات و فعالیت رسانه‌ای همچون حقوق و آزادی مطبوعات به‌تدریج و به‌آرامی در حال توسعه است. در همان نمودار فرضی، منحنی توسعه مطبوعات با نوساناتی، با شیبی ملایم و آرام رو به بالا در حرکت است.

● **اگر بخواهیم ترکیب هیات نظارت را از منظر شما و حقوق مطبوعات نقد کنیم، ضعف‌ها و قوت‌های عملکرد این هیات را چطور می‌بینید؟**

نوروزی: ترجیح می‌دهم موضوع را فراتر از دو، سه نهاد دولتی یا قضائی یا حتی نهادهای مدنی روزنامه‌نگاری ببینم و در یک ساختار عمومی موردبررسی قرار دهم. اگر فقط بخواهیم روی موارد یا مصادیق تأکید کنیم و فقط روی مصادیق، تحلیل کلی خود را استوار کنیم، به خطا می‌رویم. مسئله مهم این است که در ساخت

اجتماعی- سیاسی ایران، چه در بخش جامعه مدنی و چه در بخش جامعه سیاسی، تحولاتی اتفاق افتاده که در دل این تحولات، توسعه مطبوعات و رسانه به‌عنوان یک امر اجتناب‌ناپذیر به‌آرامی و البته با عمق اجتماعی در حال نهادینه‌شدن است. از طرف دیگر اگر به‌عنوان یک تحلیلگر و نه به‌عنوان یک کنشگر سیاسی، به موضوع نگاه کنیم درخواهیم یافت که خیلی طبیعی است فرایند توسعه آزادی‌های فردی و اجتماعی که یکی از مصادیق آن، آزادی مطبوعات است، فرایندی است که در یک شاهراه حرکت نمی‌کند و همواره موانع و مخالفانی دارد. در تمام نظام‌های اجتماعی، دوران توسعه آزادی‌ها، دوران پرفراز و نشیبی است. عده‌ای ممکن است در فرهنگ و موازین اخلاقی و ارزشی مخالف یا منتقد توسعه آزادی‌ها باشند. عده‌ای هم به‌دلیل منافع سیاسی موافق توسعه آزادی‌ها نباشند. مهم‌تر از اینها، دموکراسی و از جمله آزادی مطبوعات، با زیرساخت‌های اجتماعی هم کاملا مرتبط است. بدون این تغییرات نمی‌توان انتظار یک وقایع جزییره‌ای داشت. این مسیر، مسیر اتوبانی و شاهراهی نیست. در تمام نظام‌های اجتماعی، فرایند توسعه آزادی‌های فردی و اجتماعی فرایندی طولانی‌مدت و تدریجی بوده و با فرازوفرودها و البته رنج‌ها، سختی‌ها و مرارت‌های زیادی همراه بوده است. ما استثنا نیستیم و نمی‌توانیم خودمان را از بقیه جوامع استثنا کنیم. در جامعه ما هم، بعضی اقشار اجتماعی و جریانات سیاسی نگاه دیگری به مفهوم آزادی مطبوعات و آزادی رسانه دارند. شاید آنان یا به‌دلیل منافع یا دیدگاه فرهنگی یا دیدگاه سیاسی، آزادی مطبوعات را خیلی محدود می‌بینند. به همین دلیل، گهگاه تصمیماتی گرفته می‌شود که ممکن است ما به دلیل مغایرت با قانون اساسی یا حقوق مطبوعات به آن انتقاد داشته باشیم. اما مهم این است که در کل این ساختار فعالیت مطبوعاتی چه اتفاق‌هایی در حال رخ‌دادن است. توقیف نشریات یا روزنامه‌ها شاخص وضعیت آزادی مطبوعات در هیچ جامعه‌ای نیست. اگر بخواهیم وضعیت مطبوعات را در یک جامعه بررسی کنیم، نمی‌توانیم فقط به شاخصی مثل توقیف مطبوعات نگاه کنیم. متأسفانه برخی افراد یا نهاده‌ها چه داخلی چه بین‌المللی، عمده‌ترین شاخصی را که در نظر می‌گیرند شاخص توقیف است. شاخص‌های دیگری هم وجود دارد که گاهی از جهاتی مهم‌ترند، ولی زیاد دیده نمی‌شوند و در مورد آنها گفت‌وگو نمی‌شود. باید همه این شاخص‌ها را در کنار هم قرار دهیم.

● **شاخص‌های آزادی مطبوعات کدامند؟**

نوروزی: شاخص‌هایی مثل تعداد نشریات، تنوع سیاسی، فرهنگی و فکری، تنوع موضوعی و اینکه در چه حوزه‌هایی منتشر می‌شوند، هر چقدر تنوع سیاسی، فرهنگی، فکری و موضوعی بیشتر باشد نشان‌دهنده توسعه است، شاخص تعداد خبرنگاران و روزنامه‌نگاران، شاخص موقعیت و منزلت خبرنگاران و روزنامه‌نگاران درمرکز قدرت هم مهم است. اگرچه خبرنگار و روزنامه‌نگار مورد بی‌مهری‌های زیاد قرار می‌گیرد و گاهی بازداشت یا تهدید می‌شود و سختی‌هایی را تحمل می‌کند حتی اغلب با مشکلات ساده معیشتی دست به گریبان است، ولی ساخت سیاسی امروز ایران، به ناگزیر منزلت بالایی برای کار حرفه‌ای روزنامه‌نگاران و خبرنگاران قابل شده است. خبرنگاران در تمام عرصه‌های سیاسی

سیاست

بررسی وضعیت مطبوعات در ایران در گفت‌وگو با بهمن کشاورز و کامبیز نوروزی

راه‌مه‌آلود

ستاره جاوید

رؤیای تحقق رکن چهارم؛ رؤیایی که در ایران دهه ۹۰ نرم‌نرمک، راه خود را می‌گشاید و به بالندگی نزدیک می‌شود؛ سوم می- ۱۱۳ اردیبهشت- به ابتکار یونسکو به «روز جهانی آزادی مطبوعات» (World Freedom Day) مزین شده است. فرازوفرودهایی که مطبوعات و رسانه‌های ایران به‌ویژه در یک دهه اخیر به خود دیده‌اند، حکایت از توسعه نه‌چندان سریع و حتی گاه‌کند دارد. وضعیت کنونی و چشم‌انداز پیش‌روی مطبوعات ایران را با «بهمن کشاورز» و «کامبیز نوروزی»، به بحث گذاشته‌ایم.

کشور حضور دارند. سخنگوی قوه قضائیه که یکی

از عالی‌رتبه‌ترین مقامات قضائی کشور است به طورمرتب و منظم نشست خبری هفتگی می‌گذارد و تقریبا به همه سؤالات هم پاسخ می‌دهد. این اتفاق مهمی است که نشان می‌دهد از یک طرف اهمیت، ارزش و اثر رسانه و خبرنگار درک شده و با همان روش‌های مرسوم رسانه‌ای اطلاع‌رسانی می‌کنند. از سوی دیگر روزنامه‌نگار هم توانسته نشان بدهد که اگر گفته می‌شود حضورش برای حیات اجتماعی و ارتقای جامعه ضروری است، سخن بجا و سنجیده‌ای است.

مشابه همین شرایط تقریبا در تمام نهادهای حکومتی وجود دارد. در همه مراکز خبری مثل مجلس و دولت خبرنگاران حضور دارند و تمام دستگه‌های اجرایی به‌طور مستمر موضوعات خبری خود را دنبال و رصد می‌کنند که روزنامه‌نگار چه می‌نویسد و به آن پاسخ می‌دهند. این اتفاق کوچک و ساده‌ای نیست که به راحتی بتوان از آن گذشت. اشتباه نشود. نمی‌گوییم همه چیز مطلوب است ولی روند مثبت قابل توجهی برای اجرای حق کسب خبر در حال حرکت و پیشرفت است. این هم یک شاخص است. این را هم بگویم که خبرنگاران درمعرض خطر قرار دارند و این را انکار نمی‌کنم و وضعیت حرفه‌ای آنان باثبات و ایمن نیست؛ اما ازآن طرف تحول منزلی حرفه‌ای را نمی‌توانیم نادیده بگیریم و این یک شاخص بسیار مهم است. شاخص دیگر هم توسعه انتشار در قلمرو جغرافیایی و گستره انتشار است. ما اکنون تقریبا در تمام استان‌ها نشریات محلی فراوان داریم. اینها نشان‌دهنده این است که میزان فعالیت مطبوعات در ایران رو به توسعه است و هم روزنامه‌نگاری در دوردست‌ترین نقاط کشور توسعه یافته و هم اینکه بخش‌هایی از سازمان‌های حکومتی در استان‌ها و شهرستان‌ها، به‌طور مستقیم با کار مطبوعات و کارکرد آنها آشنا می‌شوند و آن را تجربه می‌کنند؛ با تمام سختی‌هایی که دارد. همین الان چنانچه نوع و کیفیات مطالبی که امروز در نشریات منعکس می‌شود، با ابتدای این دهه، یعنی سال ۸۳ مقایسه کنیم؛ شاهد این هستیم که هم مطالب از نظر شیوه روزنامه‌نگاری حرفه‌ای‌تر شده، هم از نظر حساسیت‌های اجتماعی و سیاسی و میزان اثرگذاری، پرقدرت‌تر است. البته توقیف مطبوعات هم هست که یکی از شاخص‌هاست. اگر تمام شاخص‌ها را با وزن معین خودشان در کنار هم قرار دهیم آن زمان می‌توانیم تصویر روشن و گویایی از وضعیت مطبوعات در کشور به دست آوریم.

● **جناب دکتر کشاورز، شما در این مورد چه نظری دارید؟**

مطبوعات را در نظام‌های مشروطه، رکن چهارم مشروطیت می‌گویند. به نظر می‌رسد در همه نظام‌های مردمی می‌توان همین صفت را برای مطبوعات قائل شد. وظیفه مطبوعات و چه بسا بتوان گفت حق آنها روشنگری و اطلاع‌رسانی دقیق و صحیح به همه مردم و کل اجتماع است و حتی باید گفت این ابزار، بهترین وسیله است برای جلوگیری از فسادها، تدروی‌ها و خروج دولتمردان و دولت‌مندان از حدود اختیارات و وظایف و امکانات قانونی‌شان. بنابراین تشویق آزادی مطبوعات به مفهوم فراهم‌کردن ابزارهای مبارزه با فساد است و درعین‌حال مطبوعات آزاد به‌طورکلی باعث تعالی فکری در جامعه می‌شوند. اصل ۲۴ قانون اساسی ما فرموده نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند مگر آنچه مخل به میانی اسلام یا حقوق عمومی باشد، تفصیل آن را قانون معین می‌کند. در مقام معین‌کردن تفصیل ما در قوانین مختلف با بیان‌ها و مفاهیم قابل تأویل و تفسیر و گشدار بسیاری مواجه هستیم که در عمل باعث بروز اختلاف سلاقی و تضادهای فکری بین گروه‌ها و افراد و همچنین دولت از یک طرف و اصحاب رسانه‌ها و نویسندگان و کسانی که اهل تحقیق و تتبع هستند، می‌شود و این منحصر به مسائل مطبوعاتی نیست بلکه در قوانین جزائی ما نیز از این قبیل کلمات و عبارات و مفاهیم بسیار است. بنابراین به‌نظر می‌رسد به‌منظور حفظ آزادی مطبوعات به نحوی که مخل فعالیت سازنده و مثبت آنها نباشد، باید کلیه قوانین از کلمات و مفاهیم مبهم و گشدار و قابل تأدیه و تفسیر خالی شود. به‌عنوان مثال مواردی را می‌بینیم که از عنوان استفاده ابزاری از فلان مورد استفاده شده و مثلا به توقیف نشریه‌ای منجر شده است یا برداشت مراجعی که قادر به توقیف مطبوعات هستند از یک تصویر و نوشته بالا یا پایین آن با آنچه که صاحب نشریه یا نویسنده موردنظر داشته فرق می‌کند و حتی بعضا برداشت اکثر جامعه از آن تصویر یا نوشته آن

اینیم. یا اگر از کشورهای اروپایی خیلی عقب‌تریم نباید خیلی غمگین شویم! بازهم دلیلی وجود ندارد. آنها شرایطی دارند و مسیرهای طولانی و سیستماتیکی را طی کرده‌اند. ما در جامعه خودمان با خصوصیات و ویژگی‌های خودمان زندگی می‌کنیم؛ مسیری را درپیش داریم که باید ادامه دهیم.

● **باتوجه به اینکه توسعه فعالیت و حقوق آزادی مطبوعات با شیب ملایمی پیش رفته به نظر شما علت این حرکت بسیار آرام چه بوده؟ کم‌کاری فعالان این حوزه یا شرایط سیاسی اجتماعی ایران؟**

مهم‌ترین علت این آهستگی حرکت روبه پیشرفت مطبوعات، اقتضائات طبیعی تحول آزادی‌های عمومی است که آزادی مطبوعات از مصادیق آن است، البته نسبت به تمام ادوار پیشین، بسیار ریشه‌دارتر و عمیق‌تر است. باید تأکید کنم فعالان حوزه مطبوعات، خصوصا روزنامه‌نگاران مطلقا در این زمینه کم‌کاری نکرده‌اند. دیگر باید چه می‌کردند. با مشکلات معیشتی می‌سازند، با بی‌ثباتی شغلی کنار می‌آیند، انواع نیش و کنایه‌های گوناگون را تحمل می‌کنند، گاه از حق آزادی محروم می‌شوند اما در عین حال کارشان را صادقانه انجام می‌دهند و مدام در پی ارتقای کیفیت حرفه‌ای خود هستند. در کنارش نهادهای قدرت هم به تدریج با منطق کار رسانه آشناتر می‌شوند و مهم‌ترش اینکه رسانه به قاعده بازی وارد شده و به رکنی از ارکان رقابت‌های سیاسی و اجتماعی وارد شده است. به همین دلیل می‌بینیم اگرچه قانون مطبوعات تغییری نکرده اما وضعیت اجرا یا تحقق بعضی حق‌های مطبوعات در ایران پیشرفت کرده. همین که امکان دسترسی به اطلاعات برای خبرنگاران با تمام سختی‌ها، افزایش پیدا کرده، خوب است. کسب خبر یکی از حقوق مطبوعات است، اگرچه نشریات در برخی موارد محدودیت‌های سنگینی برای انتشار بعضی موضوعات دارند؛ محدودیت‌ها را می‌شناسم و می‌دانم و به آنها منتقد هستم اما درکنار این، خیلی از موضوعات مهم دیگری هم هست که مطبوعات درباره آن صحبت می‌کنند.

تمام سختی‌ها، افزایش پیدا کرده، خوب است. کسب خبر یکی از حقوق مطبوعات است، اگرچه نشریات در برخی موارد محدودیت‌های سنگینی برای انتشار بعضی موضوعات دارند؛ محدودیت‌ها را می‌شناسم و می‌دانم و به آنها منتقد هستم اما درکنار این، خیلی از موضوعات مهم دیگری هم هست که مطبوعات درباره آن صحبت می‌کنند.

ادامه در صفحه ۱۹

تجربه لحظات گرم و صمیمی

در شعبه نیاوران

نیاوران: خیابان دکتر باهنر (نیاوران)
قبل از دوراهی درازشیب
تلفن : ۰۲۷۷۲۴۴۰-۰۲۷۷۲۴۴۰

www.leon1960.com

منهای پایتخت

پیکر آیت‌الله ابوترابی در یزد تشییع می‌شود

● **تسنیم:** یزد؛ پیکر مرحوم آیت‌الله میرزاحسن ابوترابی، صبح امروز دوشنبه ۱۴ اردیبهشت با اقامه نماز توسط آیت‌الله‌العظمی نوری‌همدانی، مرجع عالی‌قدر جهان تشیع در یزد تشییع می‌شود. آیت‌الله میرزاحسن ابوترابی مدت‌ها از بیماری کلیوی رنج و از ۲۲ فروردین امسال هم در حالت کما به‌سر می‌برد. این عالم ربانی دیروز و هم‌زمان با میلاد مولای متقیان امیرالمؤمنین(ع)، دار فانی را وداع گفت. او فرزند ملا ابوتراب و از نوادگان آخوند ملا ابوتراب زارچی بود که در سال ۱۳۱۰ در یزد به دنیا آمد و از دوران نوجوانی به تحصیل علوم دینی پرداخت و از شاگردان آیت‌الله حاج‌شیخ‌غلامرضا فقیه خراسانی‌یزدی بود. او روز شنبه بعد از تحمل یک دوره بیماری شدید کلیوی و سپس سکنه مغزی در بیمارستان سیدالشهدا(ع) یزد، دار فانی را وداع گفت.

رئیس جامعه‌المصطفی‌العالمیه:

گفتمان انقلاب اسلامی در حال پیشرفت در جهان است

● **ایرنا؛ قم:** حجت‌الاسلام‌والمسلمین علیرضا اعرافی، رئیس جامعه المصطفی‌العالمیه گفت: گفتمان انقلاب اسلامی باوجود داشتن دشمن در جای‌جای جهان، خریدار و مشتری دارد. او با بیان اینکه انقلاب اسلامی در همه عالم پیرو دارد، افزود: اگر نظام اسلامی درست عمل کند، همه جهان این گفتمان را خواهند شنید و بر پیروان آن روزبه‌روز افزوده خواهد شد. امام جمعه موقت قم، با اذعان به اینکه چنین ادعایی نه براساس تحقیق و مطالعه بلکه بر حسب مشاهدات عینی مطرح می‌شود، افزود: در همه کشورهای جهان گفتمان بسنج و سپاه و علم و دانش انقلاب اسلامی حرف‌های زیادی برای گفتن دارد.

توصیه آیت‌الله علوی‌گرگانی

● **مهر؛ قم:** یکی از مراجع تقلید با بیان اینکه خداوند بر مراقبت از زبان تأکید بسیار کرده است، گفت: انسان‌ها باید زبان خود را کنترل کنند تا دنیا و آخرت خود را خراب نکنند. آیت‌الله سیدمحمدعلی علوی‌گرگانی ادامه داد: خداوند انسان‌ها را نیز براساس اصول طبیعت مرتبط با یکدیگر آفریده است و انسان‌ها همیشه به‌دنبال مدنیت و اجتماع هستند.